

Александров Александр Григорович, провідний фахівець кафедри фінансових розслідувань факультету підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників податкової міліції Університету державної фіскальної служби України

ОСОБЛИВОСТІ ЗАТРИМАННЯ ОСОБИ, ПІДОЗРЮВАНОЇ В УЧИНЕННІ ЗЛОЧИНУ

Кримінальним процесуальним кодексом України від 20 грудня 2012 року змінено порядок, перелік суб'єктів, що мають право на затримання особи, підозрюваної у вчиненні злочину, а так само і випадки (підстави) затримання такої особи.

Так, затримання особи може бути виконано на підставі ухвали слідчого судді (ст. 190 КПК України) та без ухвали слідчого судді у випадках, що передбачені ст. ст. 207, 208 КПК України.

Відповідно до ч. 2 ст. 207 КПК України кожен має право затримати без ухвали слідчого судді, суду будь-яку особу, крім осіб, зазначених у ст. 482 КПК України (особливості порядку притягнення до кримінальної відповідальності, затримання і обрання запобіжного заходу):

- 1) при вчиненні або замаху на вчинення кримінального правопорушення;
- 2) безпосередньо після вчинення кримінального правопорушення чи під час безперервного переслідування особи, яка підозрюється у його вчиненні.

Уповноважена службова особа (ст. 208 КПК України) має право без ухвали слідчого судді, суду затримати особу, підозрювану у вчиненні злочину, за який передбачене покарання у вигляді позбавлення волі, лише у випадках:

- 1) якщо цю особу застали під час вчинення злочину або замаху на його вчинення;
- 2) якщо безпосередньо після вчинення злочину очевидець, в тому числі потерпілий, або сукупність очевидних ознак на тілі, одязі чи місці події вказують на те, що саме ця особа щойно вчинила злочин.

Уповноважена службова особа має право без ухвали слідчого судді, суду затримати особу, підозрювану у вчиненні злочину, за який передбачене основне покарання у вигляді штрафу в розмірі понад три тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, виключно у випадку, якщо підозрюваний не виконав обв'язки, покладені на нього при обранні запобіжного заходу, або не виконав у встановленому порядку вимог щодо внесення коштів як застави та надання документа, що це підтверджує.

Зокрема, до злочинів, що відповідно до ст. 216 КПК України віднесені до підслідності слідчих органів, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства (податкової міліції) та за які передбачене основне покарання у виді штрафу в розмірі понад три тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, відносяться:

– ч. 2 ст. 204 КК України – незаконне виготовлення, зберігання, збут або транспортування з метою збуту підакцизних товарів;

– ч. 3 ст. 212 КК України – ухилення від сплати податків, зборів, обов'язкових платежів;

– ч. 3 ст. 212¹ КК України – ухилення від сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування;

– ч. 2 ст. 216 КК України – незаконне виготовлення, підроблення, використання або збут незаконно виготовлених, одержаних чи підроблених марок акцизного збору чи контрольних марок;

– ч. 2 ст. 205 КК України – фіктивне підприємництво;

– ч. 2 ст. 222 КК України – шахрайство з фінансовими ресурсами;

– ч. 1, 2 ст. 222¹ КК України – маніпулювання на фондовому ринку.

Слід зауважити, що затримання судді та народного депутата України має особливий порядок та не може бути здійснено без згоди Верховної Ради України, що зазначено у ст. 482 КПК України.

Список використаних джерел

1. Конституція України [Електронний ресурс] : Закон України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-vr. – Назва з екрана.

2. Кримінальний процесуальний кодекс України [Електронний ресурс] : Закон України від 13 квіт. 2012 р. № 4651-VI. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>. – Назва з екрана.

3. Кримінальний кодекс України [Електронний ресурс] : Закон України від 5 квіт. 2001 р. № 2341-III. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2341-14/page6>. – Назва з екрана.